У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly: 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 8. СЕРЕДА, 14-го СІЧНЯ 1970 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 14, 1970 No. 8. VOL. LXXVII.

Короткі вісті

Вівторок, 13 січня 1970

В АМЕРИЦІ

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА НІКСОНА ПЛЯНУЄ скасувати відкладення військової служби студентам академічних шкіл та деяким категоріям професіоналістів. Про це говорив на телевізійній програмі Колюмбія Бродкестінґ Систем секретар оборони Мелвін Р. Лерд. Це скасування мало б відбутися ступнево, але ніхто з тих, які вже мають відкладення військової служби, на цьому не потерпить, — заявив представник Пентаґону. Президент Ніксон недавно сказав, що він змагає до того, щоб „всі молоді юнаки були справедливо й однаково трактовані", коли справа в тому, що вони мають виконати свою повинність у відношенні до своєї батьківщини. Ніксон має в найближчому часі внести законопроєкт про скасування обов'язкової військової служби, бо збройні сили ЗСА мали б складатися з самих добровольців.

ДОМАГАЮТЬСЯ ЗАКОНІВ ПРО ОХОРОНУ льокаторів тому, що в численних містах у східніх стейтах комірне за мешкання так збільшується, що винаймачам мешкань важко витримати. Перед в цьому веде губернатор стейту Массачусетс Френсіс В. Сарджент, який у зверненні до стейтової Леґіслятури домагався схвалення закону, який дозволяв би управам окремих міст увести поміркованy контролю комірного. Контролю комірного схвалено в Бостоні, Масс., і в Гартфорді, Коннектикат. Приготовляється законопроєкт про контролю комірного в стейтах Ню Джерзі, Джорджії і Каліфорнії, але, як повідомляють, немає виглядів на це, щоб ці проєкти стали законами. Місто Ню Йорк — це єдине велике місто, яке має контролю льокаторів, що відноситься до 1.7 мільйона мешканевих одиниць на всіх 2.1 мільйона.

В КОНҐРЕСОВИХ КОЛАХ СПОДІВАЮТЬСЯ, що цього року Конґрес може схвалити новий торговельний закон, якого не було вже від 1962-го року. Голова Палатної Комісії Способів і Засобів конґресмен Вілбур Д. Міллс плянує опрацювати на ним очолюваній Комісії законопроєкт в справі торгівлі з закордонними державами, але раніше мусять бути опрацьовані проєкти в справі соціяльного забезпечення та добродійних реформ. В новому торговельному законопроєкті мали б бути розв'язані такі проблеми: 1. Добровільне обмеження імпорту вовняних товарів та товарів із штучно роблених волокон. 2. Імпорт черевиків та електронічних матеріялів.

СТАТИСТИЧНЕ БЮРО СТВЕРДЖУЄ, що в декаді від 1959 до 1968 року число вбогих осіб в ЗСА зменшилося на одну третю. В 1959 році офіційно визнаних за вбогих було в цій країні 39.5 мільйона осіб, а в 1968 році їх ще було 25.4 мільйона. В 1959 році вбогих білих осіб було 28.5 мільйона, а в 1968 р. — 17.4 мільйона. Чорних вбогих було в 1959 році — 11 мільйонів, а в 1968 році — 8 мільйонів. З повищих чисел виходить, що число вбогих родин між білим населенням зменшується в швидшому темпі, як між чорними. Коли дивитися на родини, а не на особи, то в 1959 було 8.3 мільйона вбогих родин, а в 1968 р. їх було 5 мільйонів, в тому 3.6 мільйона білих родин і 1.3 чорних.

У СВІТІ

ПАПА ПАВЛО VI ВИСЛОВИВ в минулу неділю у своїй промові до вірних на площі св. Петра у Римі велике стурбування з приводу останніх подій у Біяфрі, в якій — за відомостями з Лондону — запанувало військо центрального уряду Ніґерії. Із слів Папи можна було зрозуміти, що він поділяє острах мешканців Біяфри, щоб ніґерці не повели масового народовбивства, винищуючи фізично плем'я Ібос, що становить населення Біяфри. Британія і СССР постачали Ніґерії зброю і літаки у війні проти самостійницького руху Біяфри й тому Біяфра не могла встоятись.

СЕКРЕТАР ОБОРОНИ МЕЛВІН ЛЕРД СТВЕРДИВ, що він також дістав „деякі відомості" про здогадні жорстокі дії південно - корейських вояків у Південному В'єтнамі, але це справа урядів Південного В'єтнаму і Південної Кореї, а не американського командування, бо в Південному В'єтнамі не існує з'єднаного спільного командування. На протикомуністичному фронті у В'єтнамі знаходиться кругло 50.000 південно - корейських вояків, які вже мають досвід у збройній боротьбі проти комуністів. Ліберальна американська преса принесла в останніх днях вістки, що південні корейці допускаються „звірств" супроти цивільного в'єтнамського населення.

РОСС ПЕРОТ ГОТОВ ЗІБРАТИ 100 мільйонів долярів на викуплення з Північного В'єтнаму американських полонених. Цей тексаський патріотичний більйонер виявив, що він переказав північно - в'єтнамському урядові свою пропозицію, але не дістав ще ніякої відповіди.

ЗСА НАПОЛЯГАТИМУТЬ НА ПАРИЗЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ, щоб комуністи погодилися на ведення також довірочних ділових розмов у вужчому гурті делеґатів і з виключенням представників преси. Тому, що Паризька конференція є для комуністів трибуною для виголошування демагогічних пропаґандивних промов, ЗСА погоджуються, щоб тайні засідання черґувалися з одвертими прилюдними і щоб таким чином комуністи могли далі вести свою демагогічну пропаґанду, але на тайних засіданнях говорити ділово. Американська делеґація буцім-то переконана, що комуністи вкінці погодяться на такі тайні наради, бо світова публічна опінія звертається проти них.

СССР І КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ ВІДНОВИЛИ взаємну лайливу полеміку. Амбасадор Комуністичного Китаю у Москві заклав формальний протест проти того, що контрольована Політбюром московська преса, пишучи про подорож американського віце - президента Спіро Еґню, написала про Тайвань (Формозу), як про „державу", а не „китайську провінцію", в якій — за термінологією з Пейпінґу — володіє „проводир бандитської банди Чіянґ Кай-шек".

ЛИВАН ЗВЕРНУВСЯ ДО ІЗРАЇЛЮ за посередництвом голови місії ОН генерала Одда Булла — щодо звільнення 11-ох ливанських вояків і 7-ох цивільних мешканців, схоплених ізраїльцями під час рейду проти Ливану 3 січня ц. р. Ізраїль дівповів, що він готов виміняти їх за одного 54-літнього жидівського нічного сторожа, що його схопили арабські терористи. Хоча того сторожа тримають у Сирії, проте ізраїльський уряд обвинувачує Ливан, з території якої відбуваються найчастіше протиізраїльські випади арабських терористів.

Багатющий матеріял, привезений з Місяця, не розв'язує проблеми його походження

Гюстон, Тексас. — Тут відбулася минулого тижня наукова конференція, на якій було присутніх 1,000 науковців, що обговорювали значення того матеріялу, який привезли з Місяця астронавти „Аполло 11". Привезені з Місяця мінерали та ґрунти дали науковцям можливість ствердити, що всі давніші теорії про Місяць не переконливі. Та цей багатющий матеріял, що його привезли з Місяця астронавти „Аполло 11", не може дати вияснення, як постав Місяць. Цей матеріял досліджували 42 групи науковців в цій країні і за кордоном. Всі факти й спекуляції, що виявилися на конференції в Гюстоні, можна зібрати в таких пунктах: (1) Великі катаклізми мусіли бути на Місяці 4.5 більйона до 3.7 більйона років тому, коли скристалізувалися мінерали в районі Моря Спокою, де були астронавти „Аполло 11". Подібні катаклізми мусіли бути на Місяці один більйон років пізніше, бо мінерали, що їх привезли з іншого району Місяця астронавти „Аполло 12" мають коло 2.5 більйона років. Ці катаклізми — це могли бути такі факти: спад метеоритів, вибух вулькану, або сильна гаряч Сонця, яка спричинила кристалізацію матеріялів. (2) Подібні процеси 3.3 до 3.5 більйона років тому відбувалися і на Землі. (3) Ґрунт в районі Моря Спокою на один більйон років старший від мінералів. (4) Місяць — це ідеальне місце для вивчення активности Сонця. (5) Спекулюють, що і Місяць і Земля виникли в тому самому часі — коли 4.6 більйона років тому, і то з такої самої матерії. Але науковці не вміють вияснити різниць в „хемії" обидвох цих небесних тіл.

22 січня над Джерзі Сити повіватиме український прапор

Джерзі Сити, Н. Дж. — Відділ Українського Конґресового Комітету в цьому місті провадить велику підготову до гідного відзначення Роковин Державности і Роковин Соборности України, — 22-го січня 1918 і 1919 років. З цієї нагоди посадник міста Томас Вілен видасть святкову проклямацію, в якій, як уже повідомив голову Відділу УККА д-ра Євгена Котика, проголосить день 22 січня Українським Днем. В українській католицькій церкві відбудеться врочисте Богослуження в інтенції витривалости українського народу. У неділю 18-го січня, о 4-ій г. дня, в залі Українського Народного Дому розпочнеться Святкова Академія, на якій виголосить доповідь колишній прем'єр-міністер Уряду незалежної Карпатської України Юліян Ревай. У мистецькій частині виступлять Дівочий Хор Осередку СУМА ім. ген.-хор. Т. Чупринки з Ню Йорку під керівництвом інж. Р. Степаняка та шкільні діти з деклямаціями.

У Піттсбурзі приготовляються до свята Державности України

Піттсбург, Па. — З почину Управи Відділу УККА на Західню Пенсильвенію створено Громадський Комітет підготови до урочистого відзначення річниці незалежности України. Комітет очолює голова Відділу УККА Ананій Никончук, секретарем є Михайло Кардаш, УНСоюз заступає Головний Радний Андрій Джула. 52-гу річницю проголошення самостійности України буде відзначено в неділю 25 січня о 2.30 дня, в великій залі Карнеґі Мюзік Голл. На промовця Комітет запросив голову Головної Управи Ліґи Визволення України д-ра Романа Малащука з Торонта; у мистецькій програмі візьме участь відомий хор „Прометей" у складі 40 співаків, із Філядельфії, під диригуванням маестра Михайла Длябоги і Танцювальна Група з Дітройту, з 30 осіб. під мистецьким керівництвом п-ні Іоанни фон Драгінди-Кульчицької.

Біяфра скапітулювала — ЗСА підвищили допомогу голодуючим втікачам

Молода жінка, яка тримає на руках висохлу на кістяк дитину, зображує нужду кругло одного мільйона втікачів з Біяфри, які лякалися масакри збоку військ Ніґерії. На другій світлині, поруч, кілька таких вояків центрального уряду Ніґерії: вони важко озброєні совєтськими крісами й автоматами і один з них має перекинену через голову кулеметну стрічку — за зразком большевицьких червоноармійців з 1918-19 р. р. Совєти — разом з Британією — постачали Ніґерії зброю, амуніцію і виряд.

Ляґос, Ніґерія. — Офіційно проголошено, що решітки біяфрійських військ,які боролися проти наступаючих вояків центрального уряду Ніґерії, скапітулювали в понеділок 12 січня ц. р. — в Африці був тоді вже вівторок 13 січня. Шеф штабу військ Біяфри, ген. Філіп Ефіонґ, який перейняв командування після того, як голова Біяфри генерал Одумеґву Оюкву відлетів одним з останніх літаків разом з членами своєї родини і уряду, заявив через радіо, що він видав наказ своїм військам припинити всі воєнні дії та звернувся до голови Ніґерії, генерала Якубу Ґовона з закликом, щоб той зробив те саме і щоб не було дальшого проливу крови. В кілька годин пізніше ген. Ґовон прийняв ту пропозицію і проголосив амнестію для всіх біяфрійців, які брали участь в свому самостійницькому русі. Лідер Біяфри ген. Одумеґву Оюква відлетів був з м. Улі останнього летовища Біяфри, в суботу вночі разом з 19-ма іншими особами. Той літак буцім-то пільотував шведський аристократ Карль Ґустав фон Розен, який в минулому році зорганізував невеличке військове летунство Біяфри. Танзанія і Замбія заявили готовість признати політичний азиль названому лідерові Біяфри і, за газетними твердженнями, в столиці Замбії Люсака сподівалися прилету туди названого генерала. Його теперішнє перебування не відоме. Капітуляція Біяфри закінчила 30-місячну війну, яка коштувала Біяфрі кругло 2 мільйони осіб в убитих і померлих з голоду. Папа Павло VI і президент Ричард Ніксон звернулися безпосередніми депешами до ніґерського голови генерала Якубу Ґовона з закликами, щоб той не допустив до кривавих розправ проти біяфрійців. Водночас, през. Ніксон призначив дальших 10.000.000 дол. на допомогу втікачам з Біяфри,не рахуючи допомоги харчами, ліками й одягами, що їх навантажено на 8 транспортних літаків С-130, поставлених у стан поготівля. У Москві, яка активно допомагала Ніґерії у війні проти Біяфри, проголошено капітуляцію Біяфри, як „перемогу проґресивних сил".

ІВАН ДЗЮБА СКЛАВ ЗАЯВУ І ЗАЛИШАЄТЬСЯ В СПІЛЦІ ПИСЬМЕННИКІВ ІЗ „СУВОРИМ ПОПЕРЕДЖЕННЯМ"

Київ. — „Літературна Україна", орган правління Спілки письменників України, у виданні ч. 1, з 6-го січня 1970-го року помістила повідомлення „У Президії СПУ" у справі відомого на Заході автора книжки: „Інтернаціоналізм чи русифікація?", Івана Дзюби. Повідомлення в „Літературній Україні" говорить само за себе і тому передруковуємо його в цілості для інформації читачів:

„Для радянського письменника немає вищого покликання і почеснішого обов'язку, ніж служіння своєму народові, справі Леніна.

В умовах загостреної ідеологічної боротьби у світі радянські письменники, як активні ідеологічні бійці партії, вважають своїм священним обов'язком відстоювати чистоту ленінського вчення від нападок непримиренних його ворогів, утверджувати комуністичні ідеали. Ніякі вагання, відступи й компроміси тут неприпустимі, бо ж найменші помилки, ідейна нечіткість у творчій праці стають поживою для ворожої пропаґанди.

Тим більше не може мати жодних виправдань позиція літератора, який свою творчість, а отже й ім'я, віддає на озброєння нашим зарубіжним ідеологічним супротивникам, речникам і провідникам шаленої антирадянської пропаґанди. А саме такою була творча практика та громадська поведінка літературного критика Івана Дзюби. Його промови та виступи з націоналістичним забарвленням, з гаслами політичного анархізму і, нарешті, видана за кордоном брошура „Інтернаціоналізм чи русифікація?", написана з політично хибних, немарксистських позицій, стала поживою для ворогів радянського ладу, передусім збанкрутілих ідеологів українського буржуазного націоналізму.

Наша громадськість, і зокрема керівники Спілки письменників України, неодноразово застерігали І. Дзюбу від серйозних ідейно - політичних збочень. Його творчість і антигромадська поведінка піддавалися критичному розглядові й осуду в пресі. 5 серпня минулого року на сторінках „Літературної України" було надруковано статтю „Місце в бою", в якій показано, як поступово, в силу своєї ідейної незагарто-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Чикаґівська Округа УНС повертається до давньої активности

Чикаґо. — В неділю, 11-го січня тут у приміщенні дому спортового Клюбу „Леви", при якому існує Відділ Українського Народного Союзу ч. 339 тієї самої назви, відбулися перші в цьому році організаційні збори, на яких делеґати Відділів Округи з вдоволенням довідалися від головного секретаря УНСоюзу д-ра Ярослава Падоха, що їх Округа, яка в минулому була кількарічним першуном, а в останніх роках доволі відстала, з великим успіхом попрацювала в грудні минулого року. В тому місяці Відділ Округи Чикаґа придбали 108 нових членів, тобто десять відсотків всіх членів, що їх в тому місяці придбав цілий УНСоюз. За ввесь минулий рік чикаґівська Округа придбала 420 членів, що являється 10 відсотків збільшенням у порівнянні з 1968 роком. На 34 Відділи Округи чотири здобули понад 25 членів, дев'ять від 10 до 24, 14 нижче десять членів, а сім Відділів, в тому тільки один з міста Чикаґа зовсім не взяли участи в ювілейній організаційній кампанії. Першунами є Відділи ч. 221, що придбав у 1969 році 78 членів, Відділ ч. 379, що забезпечив 68 осіб, Відділ ч. 114, що здобув 34 і ч. 423, який придбав 31 членів. Відділи ч. 106, 176, 220, 17, 22, 35, 452, 472 і 399 придбали понад десять членів. З-поміж організаторів Округи найбільше заслужилися в минулому році такі союзові діячі: гол. радний Т. Шпікула, який придбав 67 членів, М. Семків (66) М. Ткачук (35), М. Остап (20), Я. Билень (17), І. Мелінишин (16), гол. пред. інж. С. Куропась (15), гол. радна О. Олек (15), А. Іванюк (12), М. Стебело (12), пані С. Кочій (11) та Р. Припхан (10).

Збори відкрив голова Округи Микола Олек, який привітав приявних представників Відділів, яких, мимо снігу та морозу, прибуло понад 30, та гол. секретаря д-ра Ярослава Падоха й об-

(Закінчення на стор. 4-ій)

НАСЛІДКИ ЗЕМЛЕТРУСУ В БАНІ ЛУЦІ ВИДНО НА КОЖНОМУ КРОЦІ...

До редакції „Свободи" прийшов лист із двома витинками з українськомовної газети в Югославії. На витинках є матеріяли, надруковані українською літературною мовою, є і місцевим говором, який також не важко зрозуміти. На першому витинку на фотознімці видко напівзруйнований 5-поверховий будинок, частина якого завалилась від землетрусу, на іншому фото — двох стареньких українців біля розваленого будиночка, на третьому — п'ятеро малих дітей біля маленького імпровізованого столика, які щось їдять із спільної мисочки. „Ми голодні. Мама кажуть, що до хати не сміємо ходити, бо стеля на голову впаде й заб'є" — сказала дівчинка редакторові П. Головчукові, авторові репортажу. „Дядько, що виніс із хати наймолодшого Іванка, коли хата валилася, наділяє нам пайки з консерв. З його руки так смачно їсти. Мама чомусь плаче"... Ті діти сидять навколо вогню, живуть покищо в наметі. В репортажі згадано, що „минув уже місяць часу від того страшного дня, коли земля почала злісно підстрибувати під ногами, а все почало „оживати" й сіяти страх. Наслідки страшного землетрусу все ще нині видні на кожному кроці..."

На іншому витинку з газети з Югославії зображено радіодиктора Івана Бачинського, який провадить із П. Головчуком українське радіомовлення в Бані Луці, для всієї Боснії. В замітці „Знову починаємо" сказано: „Після довшої перерви, що спричинив катастрофальний землетрус, у цілій Боснійській країні з гучномовців радіоприймачів знову почується улюблену мелодію „Засвистали козаченьки" і голос диктора: „Добрий день, дорогі слухачі! Починаємо передачу українською мовою". Радіо вже розпочало свої пересилання, з допомогою позиченої апаратури, „бо знаємо, що в теперішніх умовах, коли багато людей проживають в імпровізованих сховищах, а не своїх квартирах і хатах, людям потрібне тепле і щире слово, не менше, ніж теплої кімнати". Радіодиктор І. Бачинський через газету „дякує всім, які співчували і співчувають з нами..."

Як уже інформовано, Злучений Український Американський Допомоговий Комітет (ЗУАДК) вислав до Югославії свого європейського представника, щоб на місці, в порозумінні з Архиєпископом Гавриїлом Букатком, перевірив можливості найуспішнішої допомоги потерпілим від землетрусу. Перші пожертви на цю допомогу вплинули від УНС і УККА по одній тисячі долярів. Допомогова акція продовжується і розгортається.

Це залишилося з хати Миколи Бачинського після землетрусу в селі Яблан біля Баня Луки в Югославії.

Тепер родина М. Бачинського, як і сотні українців в Баня Луці, живе в такій провізоричній буді.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

РАДІО Й ТЕЛЕВІЗІЯ ПЕРЕДАВАЛИ ПРОГРАМИ З УКРАЇНСЬКОГО РІЗДВА

Едмонтон. — В днях від 3 до 7 січня включно місцева телевізійна станція та французька радіостанція передали декілька програм, присвячених українському Різдву і збереженню українцями їхніх народних та релігійних традицій. Через телевізію виступали діти з садочку, із школи св. Василія, хор УНДому „Думка". Цей же хор виступав і через радіо, яке передавало Архиєрейську св. Літургію та святковий привіт Владики Ніла Саварина.

РЕАКТИВОВАНО УВАН В ЕВРОПІ

Вінніпеґ. — На основі попереднього порозуміння і з метою реактивувати організаційно членів УВАН, що живуть в західньо-европейських країнах, Президія УВАН у Канаді, в своєму характері Світової Президії. УВАН затвердила дня 12-го грудня 1969 р. пропозицію створити „Европейську УВАН" й доручила проф. Вол. Шаянові в Лондоні, членові-основникові УВАН із 1945 р., зайнятися дальшою організацією цієї клітини Академії. Одночасно Президія УВАН затвердила статут „Европейської УВАН", що передбачає членство в різних країнах західньої Европи й спільну Президію „Европейської УВАН".

НОВА ПРЕЗИДІЯ УВАН У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

Денвер, Колорадо (ОУПС). — Згідно з традицією Президія УВАН у Канаді сповняла в роках 1967-1969 функції Світової Президії УВАН. Ці функції перейняла дня 1-го січня ц. р. Президія УВАН у Ню Йорку, очолювана проф. А. Архимовичем. Офіційна передача грамоти в цій справі відбулася 27 грудня 1969 р. на зібранні Денверської Груп УВАН, в часі якої урядуючий президент УВАН у Вільному Світі д-р Яр. Рудницький вручив грамоту Управі Групи УВАН у Денвері для пересилання її до Ню Йорку. Президія Американського УВАН-у сповнятиме функції Світової Президії УВАН у роках 1970-1972.

СВОБОДА SVOBODA
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 85¢.
Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Правда про Схід Европи

„Можна обдурювати всіх якийсь час, можна обдурювати декого цілий час, але неможливо обдурювати всіх увесь час". Хоч цієї засади не хотіли й не хочуть визнавати кремлівські володарі, вона виявилась правильною власне у відношенні до Москви й опанованого нею Сходу Европи. Хоч усе життя в СССР, зокрема мораль і етику, підпорядковано потребам партії, хоч здвигнено там величезний пропаґандивний апарат і відмежовано СССР від зовнішнього світу залізною завісою, проте з кожним роком розкривається перед широким світом дійсна правда про суть і характер большевизму й сучасної російської імперії. Сьогодні трудно навіть уявити, щоб будь-котрий американський вояк чи старшина, що вийшов з гущі американського суспільства, міг — як це було в 1945-46 рр. у Німеччині й Австрії — дораджувати українським втікачам з СССР, щоб вони верталися додому, а коли їм не подобається Сталін, то хай вони його не виберуть в наступних виборах...

Останньою ілюстрацією поширення правди про СССР, а зокрема про Україну, є спостереження московського кореспондента „Нюзвіку" Джана Дорнберґа, надруковані в тому журналі з 12 січня ц. р., про що мова в окремій вістці. Хоч цей журналіст, може, й не знає про новітню збройну боротьбу українців за ідеал самостійної України, боротьбу, історія якої починається леґіоном Українських Січових Стрільців в 1914 році і покищо кінчається Українською Повстанською Армією за і після останньої світової війни, — він знає, що найбільшою загрозою для єдности совєтської імперії є гноблені Москвою народи, а передусім Україна.

Очевидно, в Державному Департаменті й у Конґресі мають куди більше інформацій про СССР й Україну, як окремі журналісти. Минулися часи Ф. Д. Рузвелта й амбасадорства Аверелла Гаррімана у Москві, коли приймалося за добру монету все, що казали офіційні совєтські чинники, почавши від Максима Літвінова. Сьогодні навіть той представник „Нюзвіку" в Москві знає, що „відмовляючи вимогам щораз неспокійніших національних груп, кремлівські володарі збільшують риск політичної експльозії". Так було завжди: стараючись силою зберегти свою владу й систему — кожна диктатура сама готовила собі невідхильний кінець.

Проблема втікачів

Десятки мільйонів людей зустріли Новий Рік не під дахами власних хат, навіть не на своїй рідній землі. Хоча вже понад чвертьстоліття минуло від закінчення другої світової війни, маси людей живуть у примітивно обладнаних таборах в Австрії, гніздяться на човнах у Гонґ Конґу, туляться в індійських халупах поблизу кордону з Тибетом, народжуються і вмирають у шатрах серед пустель арабських країн, гинуть з голоду в Біяфрі...

Мільйонові маси втікачів на земній кулі свідчать про те, що ні окремі держави, ані ОН не можуть розв'язати багатьох проблем нашого перенаселеного і здоктринованого світу. Втікачі — це ознака різних політичних хвороб, що їх переживає людство. Найбільш тривалою і найбільш небезпечною хворобою виявився так званий комунізм, московського чи китайського зразка. Не маючи що дати підкореним народам, спираючись на утопічній антинауковій, перестарілій доктрині „комунізм" мусить вироджуватися в шовіністично-агресивну силу. Така сила викинула мільйони людей з їхніх власних країн, вона ж загрожує й вільним народам. Високий Комісар для справ утікачів у Европі не знає, звідки брати додаткові фонди, щоб бодай якось допомагати знедоленим. З комуністичного раю за останній рік втекли кілька десятків тисяч громадян Чехо-Словаччини, вони й далі втікають. До Швеції прибула 25 грудня 1969 р. перша група туристів з ЧССР після повалення Дубчека. Пресова аґенція ЮПАЙ повідомила 27 грудня, що з тих 96 туристів у Швеції попрохали права на політичний притулок 74.

Українці також мають власну проблему втікачів. Хоча вона стосується більше залишенців у різних країнах Европи, однак із Сходу Европи під різними претекстами прибувають наші земляки, яким на початках теж треба допомогти.

В. С-ко

ДЖАН ДІФЕНБЕЙКЕР У КИЄВІ

Про поїздку колишнього прем'єр-міністра Канади Джана Діфенбейкера в жовтні м. р. на Україну совєтська преса згадала дуже коротко і побіжно. Щойно в середині листопада в призначених для емігрантів „Вістях з України" появився широкий репортаж В. Чорного п. з. „Кожний, хто приїде на Україну, не пошкодує".

В цім своїм репортажі співробітник каґебівської газети, очевидно, не без причин, постарався бути супроти задеклярованого антикомуніста і друга українців, Джана Діфенбейкера, максимально „чемним" і „об'єктивним". Він, пише Чорний, тримається просто. Доступний. Енерґійний. Трènується у вимові окремих українських слів: „по-слу-хай", „учитель", „дай Боже" (звичайно, це останнє слово з малої букви). І далі: „Він справляє враження людини дотепної, люб'язної, щирої, яка, проте, полюбляє вишукану фразу з підтекстом". Д. Діфенбейкер — „типовий турист", яким він сам себе називав.

Ескортований „гостинними господарями", колишній прем'єр Канади три дні підряд, вранці і по обіді, в світлому плащі і сірому капелюсі, оздобленому кольоровими пірцями, залишав київський готель „Дніпро" і прямував вулицями української столиці. З Володимирської гірки він оглядав чарівну панораму Задніпров'я, у Софійському соборі милувався мозаїкою Богоматері, оздобленням підлоги...

До пам'ятника Шевченкові, — пише Чорний, — „він ішов уже швидше. Ще здалеку зняв капелюха і попросив канадійських та українських кореспондентів сфотографувати його біля пам'ятника". При тій нагоді Д. Діфенбейкер сказав:

— Я мав честь відкривати пам'ятник Шевченкові в Канаді, я знаю, що він — великий поет, співець свободи. Я з вдячністю дарую вам фотознімку цього пам'ятника.

Чорний не уточнює, про котрий це пам'ятник ідеться: про той, що його своїми коштами збудували „буржуазні націоналісти", чи про той, що його канадійським „прогресистам" подарувала Москва.

У розмові з „господарями" Джан Діфенбейкер запитав:

— Чи є у вас космонавти з України?

І „господарі", що звичайно замовчують українське походження визначних учених, мистців, поспішили другові українців вияснити:

— Аж три! Попович, Береговий і Шонін. — З цього світ довідався і про третього українського космонавта, досі в совєтській пресі замовчуваного.

Похвалились „господарі" перед високим гостем і Українською Радянською Енциклопедією, яку, по сорока роках існування совєтського режиму, нарешті спромоглися таки видати, очевидно, в фальшивому світлі представивши історію України, її літератури й мистецтва. Джан Діфенбейкер попросив показати йому том УРЕ з статтею „Канада", видобув окуляри, знайшов на мапі невеличке містечко Прінс Алберт, де 18 вересня 1895 року народився, і з властивим йому гумором заявив:

— Якщо є таке містечко, значить мапа добра!

Не знати, чи справді Джан Діфенбейкер, як пише Чорний, оглядаючи Києво-Печерську лавру, „висловив задоволення з приводу того, що в Україні така увага приділяється охороні та збереженню архітектурно-історичних пам'яток". Може й висловив. Але — поминаючи палення бібліотек і архівів — в самій же совєтській пресі останнім часом аж рясніє від дописів з різних закутків України про нищення старовинних церковних і інших історичних пам'яток.

Джана Діфенбейкера, який провів своє дитинство в канадійському селі, в сусідстві з українськими поселенцями, і який досконало знає модерне сільське господарство, очевидно, не здивували і не захопили холодильники та водопровід, що їх демонстрували йому „гостинні господарі" у підміському „показовому колгоспі".

Д. Діфенбейкер з теплою симпатією згадував про „сотні тисяч канадійців українського походження, більшість з яких почали там життя як робітники, а тепер працюють у мистецтві, науці та інших галузях людської діяльности". У підтексті Чорного можна припускати, що все це — також „прогресисти", бо, згідно з совєтською пропаґандою, українські політичні емігранти або ходять голодні, без роботи, або „валяються на смітнику історії", абож ідуть на службу „імперіялістичним розвідкам".

Кореспондент „Вістей з України", представляючи Д. Діфенбейкера з „максимальною об'єктивністю", як людину „люб'язну, щиру і дотепну", зовсім не згадав про те, що це ж ніхто інший, як Діфенбейкер, бувши прем'єр-міністром Канади і виступаючи на форумі Об'єднаних Націй в Ню Йорку, говорив про колоніяльний стан України під московсько-большевицьким режимом і вимагав для України належних їй прав. І не згадав також Чорний про те, що Діфенбейкер, бувши в Києві, пропонував відкрити в столиці України генеральний консулят Канади.

„Чемність" і „об'єктивність" Чорного супроти „типового туриста" Д. Діфенбейкера можна пояснювати хіба тим, що під час своїх відвідин у Києві колишній прем'єр з відповідними совєтськими чинниками провадив переговори у справі дальшого продажу канадійської пшениці для Совєтського Союзу, де збіжеву проблему ще в 1954 році „розв'язав" Хрущов.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

А. Галан

ЕПОХА В ОДНОМУ ДНІ

(1)

Давно стверджено, що звіринний світ значно менше жорстокий, ніж світ людський. Звір-хижак одразу вбиває свою жертву, але не тортурує, не насолоджується її муками. Хижакові потрібний харч, і він здобуває його за правом сильного, не думаючи про якусь розвагу від полювання. Вийняток — кішка, що грається з мишею, аж поки її не знесилить, а тоді вже починає споживати.

Таку тисячоголову, тисячокігтеву кішку нагадує людина в творах Олександра Солженіцина. Переді мною книжка „Один день Івана Денисовича", яку перечитую втретє. Книжка не „захалявна", бож видана в СССР, з дозволу самого Нікіти Сергійовича, що певний час залицявся до народу й запровадив „відлигу", досить швидко замінену властивими совєтському режимові приморозками.

Між іншим, ця приголомшлива книжка дістала хитро-мудру оцінку підсовєтської критики. Мовляв, факти в ній показані трагічні, але загалом від неї віє оптимістичним настроєм, вірою в перемогу правди, робочим ентузіязмом... Ще б пак! Треба ж було хоч трохи підпустити того ентузіязму, бо інакше книжка не вийшла б, і ніхто б не довідався, як минають дні у мільйонів підсовєтських рабів, Іванів Денисовичів і їм подібних.

Почався той день з хвороби. Ламало спину, ламало ноги. Іван Денисович лежав у нагрітому власним теплом ліжку, на матрацику з деревного триння, хоч уже продзвонили „на підйом", і не зауважив, як до нього підійшов доглядач.

— Ану, вставай, падло, чого прохолоджуєшся? Ходімо зі мною!

Іван Денисович завмер. „Карцер! — подумав він, — холоднющий, без огрівання карцер. Я ж там зовсім пропаду"...

Ні, доглядач до карцеру не повів, лише наказав вимити підлогу в доглядачівському приміщенні — льодовою водою, і, щоб не замочити валянців, Іван Денисович скинув їх і порався босяка. А після того, хоч із невеликою надією, пішов до санчастини. В санчастині сидів фельдшер не фельдшер, а такий собі таборовий „придурок". Коля Вдовушкін. Він не мав ніякої медичної освіти, був колись студентом-філологом, та всесильний „блат", близьке знайомство з лікарем допомогло йому влаштуватись у санчастині, в теплому чистому приміщенні, ще й на додаток мати на собі не завошивлену в'язничну „тілогрійку", а білий накрохмалений халат і таку ж білу шапочку... Отже, Коля сидів і писав вірш, а хворий Іван Денисович чекав із термометром під пахвою, чи не дасть йому „фельдшер" звільнення на один день? Ні, не вийшло. Термометр показав 37.2, а треба було 37.5. Значить, іти на працю, в холодний, засніжений, сибірський степ.

Мороз пік обличчя, й Іван Денисович закутав його ганчіркою, лишивши тільки два прорізи для очей. Проте ганчірки „не полагалось", отже, треба було пильнувати, щоб цього не помітив доглядач.

Перед виходом за межі таборової зони — перевірка: чи не несуть в'язні з собою чогось недозволеного... Їх примушували розкривати свої „тілогрійки" й сорочки, гублячи таким чином тепло з тіла, і тут один із в'язнів, капітан далекого плавання Буйновський обурився. „Вилюди! — крикнув він. — Ви не комуністи!" Тільки й усього протесту. Та старший доглядач Волковой (підхоже прізвище, — казали в'язні) зразу ж записав номер Буйновського й прообіцяв йому після роботи карцер.

Далі йде показ тої роботи. Будували електрівню, ставити стіну з шлакоблоків. Ну, і добре шло. Іван Денисович „розм'явся", вже не відчував ломоти в тілі, а їхня бригада була дружною й мала доброго бригадира. „Бригадир, — за характеристикою Солженіцина, — це — все. За порядним бригадиром в'язень не пропаде, не піде в дерев'яний бушлат, себто в труну". Тому й слухались бригадира, як рідного батька. Хто ж був той бригадир і в чому полягала його особиста провина? Ось його розповідь в обідню перерву:

„Я й перед командиром батальйону дрижав, а тут викликає комполку!

— Червоноармієць Тюрін, за вашим розпорядженням...

З-під брів диких уп'явся. — А звешся як, а по-батькові? — Кажу. Рік народження? — Кажу. Мені тоді, в тридцятому році, що ж, 22 роки було, телятко.

— Ну, як служиш, Тюрін?

— Служу трудовому народові!

Як закипить, та двома руками по столі — бах!

— Служиш ти трудовому народові, але хто ти сам, падлюко?

Так мене гаряччю й облило всього! Але кріплюся.

— Стрілець-кулеметник, перший номер. Відмінник бойової і політи...

— Який перший номер, гад? Батько твій куркуль! Ось із Каменя папір прийшов. Батько твій куркуль, а ти сховався, другий рік тебе шукають.

Зблід я, мовчу. Рік листів додому не писав, щоб сліду не знайшли. І чи живі там, нічого не знаю, ні вдома про мене.

— Яка ж у тебе совість, — кричить, чотири шпали на ковнірі трясуться, — дурити робітничо-селянську владу?

Я думав, бити буде, ні, не бив. Підписав наказ — шість годин і за ворота вигнати. А надворі — листопад. Одіж зимову здрали, видали літню, третього терміну ношення, шинельку кургузу. Я роз...... й був, не знав, що можу не здати, послати їх... І люту довідку на руки: звільнений з рядів... як син куркуля.

(Закінчення буде)

„Нюзвік" твердить, що „Україна безсумнівно найбільш здатна бути самостійною..."

Ню Йорк. — Відомий американський тижневий журнал „Нюзвік", який виходить накладом понад 2,320.000 примірників, приніс у числі з 12 січня ц. р. у рубриці „Совєтський Союз" статтю „Не дуже мовчазна більшість", в якій, нав'язуючи до недалекого нового перепису населення в СССР, займається етнічним складом Совєтського Союзу і його національною проблемою, чи пак — національними рухами в СССР. У тій статті пригадується, що „в останніх роках кримські татари й українці одверто протестували проти заперечування їм їхніх етнічних прав". Половина політичних в'язнів в сибірських кацетах — це „буржуазні націоналісти". Журнал наводить думку професора Колюмбійського університету Збіґнєва Бжезінського, що „дуже вірогідно, що в найближчих десятках років національна проблема стане в Совєтському Союзі важливішою політичною проблемою, аніж теперішня расова проблема в Америці". Не-росіяни в кремлівському Політбюро — це „вуйки Томи", себто сліпі прислужники. В теорії СССР побудований на концепції національної плюральности, в дійсності — на владі москалів, які ставляться з призирством до українців, чи інших немоскалів. Щоб з'ясувати собі краще ті відносини, „Нюзвік" доручив шефові свого московського бюра Джанові Дорнберґові зробити об'їзд по різних національних „республіках" СССР і друкує його короткий звіт. У тому звіті найбільше місця присвячено Україні, стверджуючи, що „хоча балтійські країни найбільш зближені до Заходу, то — коли прийде до зудару між великоросами та відродженими національними групами, то це найвірогідніше станеться в Україні". Хоча автор не нав'язує до української визвольної війни революції, проте згадує про українські протести проти фальшування їх історії та про давні історичні й культурні традиції українців. Він стверджує, що з усіх складових частин Совєтського Союзу „Україна безсумнівно найбільш здатна бути самостійною державою" як під політичним так і економічним оглядами, і що власне свідомість цього робить українців на й відважнішими супроти Москви та що — Москва знає про це.

Совєти відкидають мирову пропозицію ЗСА щодо Близького Сходу

Москва. — Совєтський уряд відкинув американську ноту з 28 жовтня мин. року з пляном замирення між Ізраїлем і його арабськими сусідами. Совєтську неґативну відповідь передав амбасадор Анатолій Добринін у Вашингтоні ще 23 грудня м. року, але щойно тепер оприлюднено її. У тій ноті Совєти закинули З'єднаним Стейтам, що вони займають „односторонню проізраїльську" позицію, дармащо американська пропозиція стрінулась з гострою критикою збоку ізраїльського уряду та американських жидів і була Ізраїлем також відкинена. Совєти, зокрема, тепер не погоджуються на те, на що вже раніше погоджувалися були, а саме, на так звану Родеську формулу: щоб офіційний посередник Об'єднаних Націй, дипломат Ґуннар Яррінґ, переговорював з репрезентантами Ізраїлю і арабських держав так, як це в 1949 році робив був на острові Родосі американський посередник Ралф Банч, — переговорюючи в одному готелі окремо з ізраїльцями та окремо з арабами. Совєти твердять, що тепер, при загостреній ситуації, така процедура недоцільна й невикональна. Далі, Совєти вимагають, щоб Ізраїль не тільки беззастережно відкликав свої війська з усіх зайнятих ним у війні з 1967 року арабських земель, але зокрема визнав суверенність Єгипту над стратегічним пунктом Шарм ель Шейк, який контролює протоку Акаби. Совєтська нота нічого не згадує теж про право Ізраїлю до свобідної плавби по Суецькому каналі й протоці Акаби та про відмову арабських держав від формального стану війни супроти Ізраїлю і про ґарантію для ізраїльської суверенности. Єдиним „світлим пунктом" в совєтській ноті є згода на дальші розмови „чотирьох великих" про можливості замирення між Ізраїлем і арабами.

„Правда" інформує про велике занечищення Дніпра

Оминаючи слова Україна у довгій статті „Думи про Дніпро", московська „Правда" з 7 січня 1970 р. сповіщає, що та велика водна артерія поступово починає вибувати з ладу. Газета стверджує, що на Дніпрі набудували багато електричних станцій і в різних районах підняли чи опустили штучно рівень води. У висліді „дамби електростанцій послабили протік води, що викликає її поганий обмін та застої, „цвітіння" і самозабруднення. Влітку водосховища при Дніпрі покриваються густою масою синьо-зелених водоростів. Наслідком їх гниття, стає непиттєвою вода, її погано використовувати у промисловості. Важче стало працювати й водопровідним станціям, бо водорослі забивають сітки й труби... Під час заповнення водосховищ були вирубані ліси, які прикрашували й зберігали Дніпро. Це тепер погано відбивається на збереженні берегів".

Володимир Барагура

ПРОБЛЕМА МОЛОДІ НА ЕМІҐРАЦІЇ

(Доповідь на панелі в Літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку)

(3)

Часте нарікання старшого громадянства на здресу молоді: не відвідують наших культурно-мистецьких, чи патріотично-національних імпрез. Поставмо питання: чи молодь робить це з браку зрозуміння для подій, які відзначається, чи може спосіб і рівень цих імпрез не відповідають вимогам молоді? Та йвідвернімо медалю: чи старше громадянство цікавиться імпрезами молоді? Даймо слово молоді: „Після довгого готування студенти розсилають запрошення й повідомлення про імпрезу, запрошуючи все студентство й громадянство до численної участи. Кожна українська газета отримує статті про імпрезу. А відтак загадка — вдасться імпреза, чи ні? Чи прийде хтонебудь послухати цікаво й добре опрацьованої доповіди та живої дискусії, поцікавитися поглядами студентів на важливі теми? Чи імпреза принесе хоч моральну сатисфакцію, як вже не зворот витрат? Звичайно відповідь на ці запити — сумне „ні". Чому — запитують студенти — всі, хто критикує нас за наші недотягнення, не зорганізує акцію за масовою участю громадянства у студентських імпрезах, щоб дати доказ, що громадянство справді зацікавлене нами, студентами, нашою працею, нашими напрямними — чи то політичними, чи громадськими, чи мистецькими?"

Інша ділянка, яка вимагає спеціяльної уваги, це наше минуле, далеке й недавнє. Чуємо часто, що молодь незацікавлена у нашому минулому, мовляв, вона в ньому участи не брала, не пережила цих подій, вони їй чужі й далекі й що вона ставиться до нашого минулого критично. Перша частина закиду не має оправдання, бо сама природа людського віку не дозволяє людині переживати особисто того, що ділялося кілька століть тому назад. Та й недавноминуле, а навіть те, що діється актуально тепер, не може кожен пережити особисто, бо людина не може бути всюди присутня. На те існує писана й передана традиція, історичні книжки й документи, свідчення наочних учасників, щоб ми ці минулі речі вивчали й пізнавали. Коли молодь вивчає американську історію, вона також пізнає її з опису, передання й книжок, бо ніхто з нас не переживав ні часів першого поселення, ні громадянської війни, ні часів Вашинґтона, ні Лінкольна.

Зате друга частина закиду — критичне ставлення молоді до нашого минулого, а радше його інтерпретації старшим поколінням має своє оправдання. Молодь бачить, що в нашій історії щось не впорядку, що насвітлення й інтерпретація історичних фактів, причин і наслідків та зроблені з них висновки-синтеза тенденційні. Молодь дивується чому 45-мільйоновий нарід досі не має своєї держави й політично та міжнародньо стоїть позаду африканських племен, що здобувають самостійність, державність і займають відповідальні пости в міжнародній дипломатії. Не всему винні географічне положення, природні багатства, чи загребущість сусідів. Бо й інші народи мали подібні історичні умови й проблеми, проте в них знайшлися одиниці й провідна верства, яка перебороля трудноші й зуміла зорганізувати державні твори. Міжусобиці, війни з сторонніми народами були і в інших народів. Проте ні в княжих, ні в козацьких, ні в новіших часах не знайшовся ніхто, щоб зорганізував нас у державну націю, навпаки ми перейшли процес відорганізування в сенсі державно-творчім. Ці тенденції тривають і досі. Молодь дивується, чому народ, який мав культурну вищість, економічно стояв сильно, чому він втрачав свою провідну верству у користь наших ворогів, чому українські вчені з Києва вируша и на північ і працювали в [illegible]часть Московії, яка потім закладала петлю на шию їх власного народу. Де тут національна рація? Молодь дивується, чому наші княжі роди чи боярські перейшли в ворожий табір і слід по них загинув. Молодь бачить, що Хмельницький був державник, але не самостійник і його політично-державницька концепція співжити в рямках більшого державного твору чи з польським королівством чи з московським царатом пішла далі в часи Мазепи, перетривала добу наших визвольних змагань і живе й досі. Молодь питає, яка була морська політика наших князів, чи козаків? Чи ці морські вовки, сміливці, про яких ішла слава по всьому світу, мали взагалі якусь морську політику на увазі, поза спорадичними нападами на бісурмена, визволенням бранців та пограбуванням їхніх осель. Чи були намагання опанувати Чорним морем, просмиками, дістатися на Середземне море й далі в широкий світ, чи завжди покутувала та сама політична кволість, яка змусила князя Святослава вертатися з Болгарії до Києва, бо бояри казали, „не дамо свого, але не хочемо чужого". Молодь хоче мати ясну відповідь, чому Мазепа програв під Полтавою, чому тільки невеличка частина українського громадянства стала по боці самостійників, чому козацька старшина навипередки помагала Москві касувати гетьманщину. Адже це видимо не в інтересах української державницької рації. Отже не можна складати всю вину на „воріженьків". Молодь бачить, що в українській політичній думці є дві орієнтації, два річища — самостійницьке й співіснування і що, на жаль, ця друга політична орієнтація має більшість і на те є докази з наших останніх визвольних змагань, коли більшість нашого громадянства пішла за гаслами чужих, нехтуючи гаслами власних політичних провідників. Тому було б добре, якби наша історіографія перевірила свої позиції й правдиво насвітлила причини, чому ми в неволі. Інакше молодь буде з недовір'ям ставитися до нашого минулого й до інтерпретації історичних фактів.

Ще інша проблема: ставлення старших і молоді до теперішнього стану на українських землях і теперішнього нашого окупанта. Тут повна констернація, спричинена неясним становищем старшого громадянства: у старшого громадянства з одного боку повна безкомпромісовість, коли навіть послухати „Рушничка" вважається національною зрадою з другого боку ходження на зустрічі до приватних домів і на конференції „Круглого стола". Молодь заінтригована, чому стільки наших земляків на провідних становищах у СССР, а так мало дбають про поправу становища українського народу, коли інші народи також під московсько-большевицьким чоботом, якось обстоюють свої права? Молодь, яка має змогу джерельно студіювати совєтську дійсність дивиться на ці проблеми іншими очима ніж „старше громадянство, більшість якого знає цю дійсність тільки поверхово, дарма, що пережила там довгі роки. Таксамо молодь підходить до большевицької дійсности зі становища громадянина американської держави, а не зі становища члена поневоленої нації, який виеміґрував зі страху перед режимом.

(Закінчення на стор. 3-ій

ІВАН ДЗЮБА СКЛАВ ЗАЯВУ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

вaності і політичної незрілості, І. Дзюба скочувався на позиції наших противників. З критикою його хибних поглядів виступили й деякі інші друковані органи.

Та І. Дзюба не зробив висновків із цієї критики, не задумався на тим, що його незрілі писання широко використовують вороги, вдаючись до найогидніших форм і методів антирадянської пропаганди. Цим самим літератор, творчість і поведінка якого суперечили принципам і завданням Спілки письменників СРСР, фактично поставив себе поза нею.

Ось чому правління Київської письменницької організації ухвалило — виключити І. Дзюбу із членів Спілки письменників.

Питання про І. Дзюбу розглядалося нещодавно на засіданні президії правління Спілки письменників України, які відбулося під головуванням Ю. Збанацького. З інформацією виступив голова правління Київської письменницької організації В. Козаченко. Він зазначив, що свого часу на Дзюбу, як молодого обдарованого критика покладалися немалі надії. Та І. Дзюба, на жаль, не виправдав їх. Дійшло до того, що його ідейно хибні статті й промови взяли на озброєння українські буржуазні націоналісти в ідеологічній боротьбі проти нас. Тепер ми цю справу, сказав В. Козаченко, передаємо на розгляд президії Спілки письменників України. Після цього на засіданні виступив І. Дзюба. З'ясовуючи свою позицію в обговорюваному питанні, він зачитав текст заяви:

„ДО ПРЕЗИДІЇ СПУ

Останнім часом на Заході, зокрема в середовищі української еміграції, часто згадувано моє ім'я, притому нерідко в прикрих для мене контекстах. Подекуди мені там „співчувають" і зі мною „солідаризуються" люди з з чиїми антикомуністичними поглядами я ніколи не мав і не збираюся мати нічого спільного. Деякі кола не зупиняються навіть перед тлумаченням моєї творчости в дусі антирадянської пропаганди. Часом політиканське суєслів'я заходить так далеко, що мене оголошують ні більше, ні менше, як ватажком нібито існуючого на Україні націоналістичного підпілля. Подібна провокаційна маячня була б тільки смішна, якби не знаходила свого вдячного споживача і тим не ставила під загрозу мою громадянську репутацію.

Тому вважаю за потрібне нагадати, що як радянський літератор я стояв і стою на громадянських позиціях, які нічого спільного ні з ідеологією українського буржуазного націоналізму, ні з будь-якими концепціями ворожнечі народів і людоненависництва не мають. На національні проблеми — як зрештою і всякі інші — я завжди прагнув дивитися з погляду принципів наукового комунізму, вчення Маркса - Енгельса - Леніна, вбачаючи перспективи їхнього успішного розв'язання на шляхах виконання ленінських заповітів і комуністичного будівництва.

Я був і буду зі своїм народом, моє життя і праця невіддільні від життя і праці радянського суспільства. І тільки в такому зв'язку для мене стоїть і має в моїх очах сенс усе, що я пишу. Наймeнування „націоналіст", хто б у нього що не вкладав, не приймаю, бо виходжу з глибокої поваги до кожного народу і ніякого патріотизму не мислю поза ідеалами дружби і взаєморозуміння народів, поза загальнолюдськими проблемами та цінностями.

26. XII. 69 р.

Іван ДЗЮБА".

В обговоренні цього питання взяли участь Ю. Збанацький, П. Усенко, Ю. Смолич, Л. Новиченко, Д. Павличко, Б. Чалий, А. Головко, Я. Баш, І. Драч, В. Олійник, П. Панч, Д. Ткач, І. Цюпа, П. Загребельний, А. Мороз, В. Собко, М. Зарудний, В. Коротич, Ю. Мушкетик.

Письменники одностайно говорили про серйозні ідейні помилки у літературній та громадській діяльності І. Дзюби. Радянський літератор не може бути байдужим до того, кому і як служить своїм словом. Його відповідальність перед сучасністю, перед народом, перед справою комуністичного будівництва — велика й почесна. Тут не місце політичній безпринциповості, громадській індиферентності чи безкрилому об'єквізму, хитанням і легковажності. В оцінці найскладніших проблем суспільного життя радянський письменник має чітко визначити свою громадянську позицію, керуватися у своїй праці класовим критерієм, ленінськими принципами партійності і народності мистецтва. А цим визначається і високий обов'язок літератора — своїм талантом, всією творчістю утверджувати комуністичні ідеали, рішуче боротися з нашими ідеологічними недругами.

Учасники засідання — старші і молодші письменники — підкреслювали, що разглядають заяву І. Дзюби лише як перший крок до усвідомлення помилкової, неприйнятної творчої практики і що його дальше перебування в Спілці письменників залежатиме перш за все від того, наскільки активно він включиться в літературний процес на засадах єдино правильного вчення марксизму - ленінізму.

Підсумовуючи обговорення, Ю. Збанацький відзначив, що І. Дзюба дуже завинив перед усією письменницькою організацією, перед нашим народом. Все ж виступ і письмова заява критика дають підстави повірити, що він щиро хоче залишитись у наших лавах.

На засіданні одностайно було прийнято постанову, в якій визнано правильним рішення письменницької організації по справі І. Дзюби, чия діяльність суперечила Статуту Спілки письменників СРСР.

Зважаючи ж на те, що І. Дзюба висловив свій протест проти використання його праць ворожими ідеологами в антирадянській пропаганді, жалкує, що деякі його рукописи потрапили за кордон в нечесні руки різних фальсифікаторів, і заявив, що дотримуватиме статутних вимог письменницької організації, спільно зі всіма літераторами дбатиме про подальший розквіт української радянської літератури, — президія визнає за можливе залишити І. Дзюбу в членах Спілки письменників.

Разом з тим президія СПУ суворо попереджає І. Дзюбу, що він, як і належить членові Спілки, повинен неухильно керуватися принципами і завданнями цієї організації, брати активну участь у літературному процесі на засадах марксистсько - ленінського вчення, непримиренної боротьби з буржуазною ідеологією".

(Передрук з „Літературної України", ч. 1, 6 січня 1970 р.).

„Літературна Україна" закликає молодь не вірити закордонному радіо

Київ. — „Літературна Україна" в своєму останньому числі в 1969 р. надрукувала велику статтю старого віком письменника П. Панча, автора паплюжних „романів" проти петлюрівців та соборної держави українського народу у формі УНР. У статті „Слово до молоді" П. Панч вмовляє молодь, що вона повинна любити фізичну працю „для комуністичного майбутнього", закликає радіти тим, що „наша промисловість перевиконала плян четвертого року п'ятирічки" і т. п. Забуваючи на старість, що молодь, до якої звертається, не бачила на очі живого „буржуя", П. Панч закликає українських юнаків і дівчат, щоб вони відкинули „буржуазні пережитки", і далі пише: „Для міщанина все почуте з ворожих радіостанцій — „Голосу Америки" чи „Бі-Бі-Сі", є непохитною істиною, яку ніби хтось від нього приховує. До таких же негативних явищ, що гальмують наш поступ, належать релігійні забобони, пиятство, хабарництво. Боротися з буржуазними пережитками це громадський обов'язок усіх советських людей". Цікавість молоді до вісток з країн вільного світу, в тому й вісток про життя й працю двомільйонової української спільноти на Заході, „Літературна Україна" характеризує словами: „все це іде від слуг жовтого диявола, щоб загальмувати переможний поступ соціялістичної революції і відтягнути неминучу свою загибіль"...

ГАЗЕТА „БЕЛАРУС" ПРО ПЕРЕКЛАДИ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ

Джамейка, Н. И. — Орган Білорусько-Американської Асоціяції газета „Беларус" у числі 152 з грудня м. р. помістила замітку „Білоруські поезії українською мовою", в якій мовиться про переклади сучасних білоруських поетів А. Вярцінського, Р. Тармоли, Лярисн Геніюш, Ольги Іпатави та А. Малюка, поміщені в ч. 3 журналу ЦУ СУМ „Авангард". Переклади зладив Леонід Полтава. В замітці сказано: „Переклади, як і оригінали, є на високому мистецькому рівні".

Український Літературно Мистецький Клюб
Ню Йорк 149-2 ав.

● З Літературно-мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю 16 січня 1970 відбудеться там вечір, присвячений особі і творчості видатного українського вояка - мистця, Віктора Цимбала, виставка якого саме відбувається в галерії ЛМКлюбу. З доповідями виступлять першорядні знавці мистецтва та колишні особисті приятелі покійного Мистця — Святослав Гординський і Петро Холодний мол. Початок о год. 8 веч.

Видано монографію про мистецьку творчість маляра Михайла Андрієнка

Ню Йорк. — У Видавництві „Сучасність" з датою Мюнхен 1969 року вийшла багато ілюстрована монографія про видатного українського маляра Михайла Нечитайла-Андрієнка. Народжений 1894 року в Херсоні з козацьких родів Нечитайлів-Андрієнків-та Максимовичів, вчащав до гімназії у цьому ж місті і згодом студіював право в Петербурзькому Університеті, що його закінчив із дипломом юриста в 1917 р., і водночас вчився у мистецькій школі „Товариства заохоти до мистецтва". В 1918 році вернувся з Петербургу в Україну до Одеси і звідти еміґрував восени 1920 року в Румунію і згодом у Чехо-Словаччину та у Францію до Парижу, де живе і творить з того часу по сьогодні, працюючи в ділянках станкового й театрально-декоративного мистецтва і здобуваючи собі славу та ім'я в мистецькому світі Франції. Малярські праці М. Нечитайла-Андрієнка зберігаються в колекціях та музеях Парижу, деякі закуплені Французькою Республікою, як також у збірках та музеях Лондону, Відня і Львова. Виступає М. Нечитайло-Андрієнко також, як письменник: йому належить низка статтей і спогадів на мистецькі теми, як теж оповідань та нарисів, друкованих в 1968-69 роках у мюнхенській „Сучасності". Текст до виданої тепер монографії про М. Нечитайла-Андрієнка написав відомий український мистецтвознавець д-р Володимир Попович. Монографія ілюстрована портретом маляра та тридцять репродукціями із малярських творів різних періодів творчости Михайла Нечитайла-Андрієнка.

ПРОБЛЕМА МОЛОДІ НА ЕМІҐРАЦІЇ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Все ж таки маємо багато доказів, що наша середньошкільна й університетська молодь нераз дуже успішно виступає перед чужинцями проти перекручування, чи невірного насвітлювання історичних фактів про Україну.

Важлива справа, яка залежить вже від самого студентства, це активність студентів у власних професійних і ідеологічно-програмових організаціях, далі у молодіжних організаціях загального характеру, врешті участь у професійних угрупуваннях культурно-наукового чи літературно-мистецького характеру, як Об'єднання Мистців, НТШ, УВАН, далі спортових т-х, економічних установах, як „Самопоміч", братсько-обезпеченевих союзах і тп., словом включення у якнайширше русло українського національного-громадського життя у всіх його проявах.

Треба ствердити, що з-поміж студентської молоді виходять все нові кадри молодих наукових сил, які працюють чи як викладачі високих шкіл, чи науковці й дослідники. Бачимо нових поетів, бачимо активну участь у виставках молодих мистців, бачимо журналістичний доріст.

На терені коледжів і університетів незвичайно важливе включення в життя загально-студентських організацій, яких велика маса й різновидність. Своє знання англійської мови й знайомства та зв'язки зі студентатреба використовувати для інформацій про українську проблематику. Поле для попису велетенське. Хочу подати тільки один приклад, з якого варто взяти зразок, а це діяльність „Русского Кружка" на терені Колумбійського університету, або тамже імпозантний успіх „Інтернещенел Фолкс Денс Сіркл", в тому ж університеті, де українська група могла б мати гарний терен і змогу проявити себе.

Ще одна проблема, це справа мішаних подруж. Подружжя, це в основному привілей молодих людей і дуже особиста справа. Ми обстоюємо однонаціональні подружжя, бо сімейне життя, це основна клітина національно - громадського життя. Крім того подружнє життя скомпліковане вже само в собі, навіщо компліковати його ще більше проблемами двох різних національностей, звичаїв, побуту, культури. Але „на милування нема силування". Вибір подруга справа наскрізь особиста. Вартість мішаного подружжя залежить ще і від того, кого собі вибрала молода людина. Через мішані подружжя й родинні зв'язки можна теж багато зробити для української справи. В цій справі відсилаю зацікавлених до моєї статті в „Свободі" і „Чужому научайтесь" — по-американськи", де на живому прикладі, показано, як учителька-американка одружена з українцем не лише сама зацікавилася Україною, але й заставила учнів своєї школи, учителів і батьків своєї місцевости зацікавитися Україною.

Приклад діє найкраще. Молодь любить імпозантні осяги, героїчні подвиги, великі успіхи. Вона дивиться, чи старше громадянство в своїй діяльності здібне на такі дії. Відкриття пам'ятника Т. Шевченкові можна вважати за один із таких успіхів. Таких акцій треба б по більше, бо вони виходять поза межі власного довкілля й звертають на нас очі чужинців.

Справа ще далеко невичерпана, але, здається, я заторкнув низку питань, які можуть послужити за вихідний пункт до дискусії.

(Кінець.)

СОВЄТСЬКИЙ АСТРОНАВТ ПАВЕЛ БЄЛЯЄВ ПОМЕР після операції на веред шлунка. Полк. Бєляєв був командантом повітряного корабля „Восход 2" у березні 1965 року, з якого полк. Алексєй Леонов вперше „маршував" у космосі впродовж 10-ох хвилин. В рр. 1967 і 1968 згинули в катастрофах два інші совєтські астронавти — Юрій Гагарін і Владимір Комаров.

КОНҐРЕСОВА БІБЛІОТЕКА У ВАШИНҐТОНІ дістала збірку документів, між якими є опис чотирьох подорожей до Америки знаного славного Амеріґо Веспуччі в роках 1497 до 1502. В цій колекції є 162 історичні документи, які відносяться до еспанського колоніяльного панування в Америці. Подарував цю збірку Ганс П. Кравс, продавець рідкісних книжок. В цій збірці знаходяться листи імператора Карла V, його доньки княжни Йоганни і еспанського короля Филипа II. Деякі з цих документів досі не були знані історикам.

Членам ОбВУА, всім кол. Українським Воякам та Громадянству подаємо болюче сумну вістку, що дня 10-го січня 1970 р. в Ню Йорку вибув назавжди з комбатантських рядів наш Незабутній Побратим по Зброї

сл. п.
Д-р ОСИП ВОЛОЩУК

кол. поручник УГА, учасник Визвольної Боротьби України, нагороджений Хрестом УГА і Воєнним Хрестом, член і організаційний референт Відділу ОбВУА Ню Йорк, після війни адвокат в Раві Руській, а на еміґрації довголітній службовик Українського Народного Союзу.

Опечаленій Дружині і всій Родині, складаємо сердечні вислови глибокого співчуття.

Всіх Побратимів по Зброї, зокрема членів ОбВУА, прохаємо віддати останню послугу Покійному щонайчисленнішою участю у Панахидах і похороні.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

УПРАВА ОбВУА — ВІДДІЛ НЮ ЙОРК

З глибоким жалем повідомляємо Друзів і Знайомих, що дня 7-го грудня 1969 року відійшов у Вічність несподівано на 51-му році життя наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО і БРАТ

бл. п.
д-р фарм. РОМАН ВОЙЦЄХ

кол. старшина І УД УНА

ПОХОРОН відбувся дня 10-го грудня 1969 року у Вокіґен, Ілл.

В глибокому смутку:
РОСАРІО — дружина
МАРТА й ЕРНЕСТО — діти
МИХАЙЛО — брат з Родиною в Україні

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого і Невіджалуваного
МУЖА, БАТЬКА і ДІДУСЯ

сл. п.
Інж. ІВАНА ЧЕРНИКА

буде відправлене
ЗАУПОКІЙНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
в неділю, 18-го січня 1970 року
о год. 12-ій дня
в Церкві БЛАГОВІЩЕННЯ ДІВИ МАРІЇ
1204 Valley Rd., MELROSE PARK, Pa.
про що повідомляємо Приятелів і Знайомих.
Просимо до участи в Богослуженні та про Молитви в цей день.

Дружина ДАРІЯ з Дітьми і Внуками

У великому смутку ділимося з Рідними, Приятелями, Побратимами по Зброї та всім Громадянством болюче сумною вісткою, що дня 10-го січня 1970 р. в лікарні Колумба в Ню Йорку, заосмотрений Найсвятішими Тайнами, відійшов у Вічність після короткої і важкої недуги на 81-му році трудолюбивого життя

наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, БРАТ і ВУЙКО

сл. п.
Д-р ОСИП МАРІЯН ВОЛОЩУК

кол. поручник Українського Війська, учасник Визвольної Боротьби України, відтак адвокат в Раві Руській, Зах. Україна, а на еміґрації довголітній службовик Головної Канцелярії УНСоюзу.

ПАНАХИДИ будуть відслужені в похоронному домі П. Яреми, при 7-ій вул. в Ню Йорку у вівторок, 13-го та в середу, 14-го січня ц. р., кожного разу о 8-ій год. увечері.

ПОХОРОН — у четвер, 15-го січня 1970 р. о год. 9-ій ранку з цього ж похоронного дому до Катедри УПЦ св. Володимира, при 160 Вест 82-ій вулиці, а звідтіль на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Безмірним горем прибиті:
РОЗАЛІЯ — дружина
ЯДВИҐА і МАРІЯ — сестри, в Польщі
ОЛЕГ САВКА з Родиною — свояк

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. СТЕФАНА СЕНИКА
батька довголітнього члена Управи ТУІ інж. Корнеля І. Сеника,
складає пожертву 25.00 доларів на Фонд Катедри Українознавства в Гарвардському Університеті
ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ
ВІДДІЛ у ДІТРОЙТІ

Замість квітів на могилу
бл. п. інж. ІВАНА РУБЛЯ
на Собор св. Софії в Римі
складають 30.00 дол.
Володимира РУБЕЛЬ
Ірена і Божена СИҐАЛІВ
Таїса і Ярослав ТУРЯНСЬКІ

ОУА „САМОПОМІЧ" ПРОГОЛОСИЛО КОНКУРС НА РЕДАКТОРА ЖУРНАЛУ „НАШ СВІТ"

Ню Йорк. — Об'єднання Українців Америки „Самопоміч" проголосило у грудні минулого року конкурс на головного редактора журналу „Наш Світ", органу того Об'єднання. В грудневому числі „Нашого Світу" повідомлено, що пошукується досвідченого журналіста, „по змозі ознайомленого з господарсько-кооперативною проблематикою та економікою". Конкурс на головного редактора закінчується 15-го січня. Канцелярія „Самопомочі" пошукує також для бюрової праці студента прав, або економіста, для праці у вільних годинах, з платнею в 2 дол. за годину.

Світлій пам'яті Романа Фенчинського

св. п. Роман Фенчинський

Після смерти Софрона Федіва, ентузіяста мистецької фотографії і першого організатора українського фотографічного товариства в Ню Йорку, товариство (УФОТО) припинило на довший час свою діяльність. І ось тепер, коли члени таввариства почали відновляти його працю та влаштовувати фото-виставку, смерть забрала одного з найбільше заавансованих його членів, прекрасного фотографа і власника одинокої української фотостудії в Ню Йорку — Романа Фенчинського.

Роман Фенчинський приїхав до ЗСА з Західньої України з села Дунаєва ще в 1925 році. Тут він зв'язав тісно своє життя з українськими організаціями і чимало праці присвятив для їх розбудови.

В 1929 році приїхав до ЗСА Авраменко, і молодий Роман, захоплений красою українського народнього танку, пройшов у Авраменка всі курси і став його помічником інструктором. З Авраменком відвідував він багато міст Америки, деякий час був у Голлівуді. Там він зацікавився фотографією, зокрема кінофотографією. І та любов до мистецької фотографії не покинула його до останньої хвилини життя.

Покійний Роман найшов собі дружину, яка помагала покійному в професійній праці і розуміла його мистецькі потреби.

В 1948 р. Роман Фенчинський відкрив у Ню Йорку фотографічну студію „Парк Вю", яку провадив до кінця свого життя. Доля не була ласкава для покійного. Після невдалої операції витворився в нозі зціп крови, що започаткував майже тридцять років терпінь. Покійний пройшов кілька операцій. А коли лікарі востаннє вже в другій нозі замінили йому зіпсовану вену штучною, серце покійного не видержало, і він помер 2 грудня 1969 року у своїй студії.

Свій біль він зносив з подивугідною мужністю. Лагідна й спокійна вдача покійного з'єднала йому багатьох приятелів. Зокрема старався покійний помагати новим еміґрантам.

Мене, фотолюбителя, звела доля доля з покійним у перших днях його приїзду до Ню Йорку. Покійний чудово вмів розказувати про життя й досягнення старих наших еміґрантів, які для збереження своєї національної спільноти започаткували і розбудували стільки сильних організацій, зокрема УНСоюз. Концерти Соломії Крушельницької, Кошиця, танці Авраменка у Метрополітан Опері, Академії листопадові й 22-го січня, — все те у розповіді покійного наче оживало. Багато з того ілюстрував він фотографіями й фільмом. Цікаве, що покійний умів усе так розказувати, що його особисте „я" ховалося за подіями, хоч сам він багато доброго труду віддав для громади.

Для України, для її культурних надбань, покійний мав відкрите серце. Як дуже він любив рідну пісню, музику, танець та образотворче мистецтво, свідчить те, що він відвідував усі культурно-національні імпрези.

У студії покійного зберeглося багато фільмів із нашого громадського життя, які покійний думав упорядкувати колись. Покійний залишив чимало чудових фільмів і фотографій особистого характеру.

Похоройні відправи були величаві. Прощали покійного священики й друзі. Від УНСоюзу, якого покійний був довголітнім зразковим членом, процав д-р Палідвор, який накреслив образ покійного Романа Фенчинського як зразкового батька родини, патріота і майстра фотографії. Повна церква людей і довга черга автомобілів на цвинтар у Бавнд Бруку — це доказ того, що своїм життям покійний здобув собі пошану й любов. З покійним відійшов у могилу один із тих правдивих патріотів, що без голосної слави, але зо щирою любов'ю віддав рідній громаді добру частину свого життя.

Коли покійний після останньої операції покинув шпиталь, передчував смерть. Він просив свою дружину, яка народилася тут і України не бачила, щоб вона обіцяла йому, що разом із сином відвідає Україну. Спочив Роман Фенчинський на цвинтарі в Савт Бавн-Бруку, де поховано численних заслужених для України людей.

Володимир Грицин

КРИЗА В КАТОЛИЦЬКІЙ ЦЕРКВІ

В минулому тижні відбулася в Голляндії сесія тамошньої Католицької Церковної Ради, яка об'єднує вищих і нижчих духовників та світських мирян, на якій велика більшість заявилася проти целібату та за скасування заборони жінкам виконувати духовні функції. Примас Католицької Церкви Голляндії, кардинал Бернард Алфрінк і сім приявних голляндських єпископів стрималися від голосування. На світлині бачимо названого кардинала — першого праворуч, — як він і поруч нього єпископи — в глибокому стурбуванні прислухуються нарадам „бунтарських" супроти Апостольської Столиці духовників і світських мирян.

Чикаґівська Округа УНС повертається до давньої активности

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ласного організатора Євгена Репету, які виголосили організаційні доповіді. Предметом їх доповідей був огляд минулорічної праці Округи та плянування нової конвенційної кампанії, яка триватиме до відкриття конвенції, тобто до 18 травня ц.р. Гол. секретар склав признання тим Відділам і особам, які трудилися для дальшого росту УНСоюзу в його ювілейнім році. Здобуток Чикаґа в минулім році є найкращим за чотири останні роки, що дає запоруку, що Чикаґо вертається до своєї давної „форми". В дальшому він торкнувся нової конвенційної кампанії, відчитавши заклик Екзекутиви і згадавши, що і в цім році будуть організаторам признані всі ці нагороди, які були передбачені за успіхи в минулому, ювілейному році. Обласний організатор Є. Репета поділився з приявними своїм досвідом з праці в Окрузі та вказував на практичні заходи, які допомагають здобути успіх в організаційній праці. Він підмітив, що останній рік не тільки був одним з найкращих в історії УНС щодо числа членів, але також щодо загальної суми забезпечення членів та вкладок, які вони платитимуть УНСоюзові. Збільшаючи число своїх членів, УНСоюз також приучує членів забезпечуватися на більші суми, бо тільки тоді забезпечення має реальну вартість. Він запропонував Окрузі придбати в часі конвенційної кампанії 450 членів, при чому слід обов'язково вимагати від кожного делеґата бодай десять членів. Він заявив повну готовість допомогти поодиноким Відділам в осягненні їх завдання. В програмі зборів було прийняття протоколу останніх зборів, що його зладив і відчитав секретар С. Паньків, та обговорення кругольного турніру, який приготовляється в Чикаґо на 1 і 2-го травня ц.р. В цій справі доповідали гол. радна пані О. Олек, гол. контролер І. Іванчук і І. Івасюк. Після доповідей відбулася дискусія і опісля перекуска, яку влаштувала окружна управа. В зборах узяли участь всі місцеві головні урядовці, а саме, крім згаданих вище, також заст. гол. предсідника інж. С. Куропась та ґол. радні Тарас Шпікула і Мирон Куропась як також сеніор постійних організаторів Микола Ткачук. В часі свого побуту в Чикаґо гол. секретар та обл. організатор відбули ряд конференцій з урядовцями місцевих Відділів, обговорюючи потребу збільшеної активности усіх Відділів, зокрема в цім конвенційнім часі.

Ще про смерть сл. п. Юлія Запорожця у В'єтнамі

Як повідомляла „Свобода" з 5-го грудня 1969 р., в бою проти комуністів у Південному В'єтнамі загинув сл. п. Юлій Запорожець, вояк Кавалерійської Дивізії, син Іллі й Олени Запорожців, із Гаккенставну, Ню Джерзі. Смерть зустріла його, молодого студента, у бою 17 листопада, тіло покійного було перевезене й поховане з християнськими та військовими почестями на цвинтарі в Гаккенставні. Капітан Ричард Ґріффіт з 75-ої Повітряної Дивізії надіслав батькам теплого листа, в якому повідомив про обставини загибелі сл. п. Юлія Запорожця: „Ваш син був надзвичайно шляхетною людиною та відважним вояком", — сказано в листі. Мала група американських вояків була майже оточена чималими силами ворога, але сл. п. Ю. Запорожець не втратив холоднокровности, забив двох комуністів, прикриваючи відступ своїм товаришам і, хоч сам загинув, врятував так своєю смертю решту малого відділу від вірної загибелі.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 17-го СІЧНЯ 1970 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Звичайні загальні річні збори Т-ва Є. Коновальця — 240 Відд. в год. 7-ій веч. в церковній залі св. Йосафата на Пармі. Присутність членів обов'язкова. — Управа Відділу.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Чор. Січ — 14 Відд. о год. 7-ій веч. в січовім домі при 690 Sanford Avenue. Проситься чл. прибути та вирівняти вкладки. На річних зборах переобрано Управу, а саме: Вол. Роговський, предс., М. П. Отрок, фін. секр., Ф. Мікулинець, кас. — Управа.

НЕДІЛЯ, 18-го СІЧНЯ 1970 р.

GARY, Indiana. Річні збори Т-ва Т. Шевченка — 100-ий Відд. о год. 2-ій по пол. в Пітмен Сквер, 51-ша і Пенсилвенія Аве. Проситься чл. прибути. — В. Бабяк, предс., Іванна Є. Гринович, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Річні загальні збори Т-ва Любов — 45 Відд. в домі У. А. Горожан при 847 N. Franklin St. о год. 12 дня. На порядку: відкриття, звіти Управи і Контр. Комісії, вибір управи на 1970 р. Збори пічнуться о год. 12:30 при всякій скількості членів. — В. Б. Колінко, гол., М. Сеник, секретар.

ГУДСОН, Н. Й. Річні збори Б-ва св. Арх. Михаїла — 476 Відд. зараз по Сл. Божій в парафіяльній залі при Савт Секін Партішон Ст. На порядку: звіт Управи, вибір нового уряду на 1970 р. та інші важні справи. Проситься чл. обов'язково прибути. — П. Маряк, секр.

БОФФАЛО, Н. Й. Звичайні місячні і річні збори Б-ва св. о. Миколая — 127 Відд. о год. 11:30 ранку в церковній залі при Філмор і Онейда вул. На порядку дня: збирання вкладок до 1-ої год. а опісля вибір управи на 1970 р. та вибір делеґатів на 27 Конвенцію УНС. Принимання вкладок відбувається щонеділі у вище згаданому місці. Проситься чл. прибути. — І. Була, голова, п-ні М. Гаравус, фін. секр., П. Гаравус, касир.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая — 175 Відд. о год. 1 по пол. в УНДомі при вул. Мартін. Проситься чл. прибути на збори, тому що є важні справи до полагодження та вирівняти залеглі вкладки. — Управа.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва І. Франка — 97 Відд. о год. 2-ій по пол. в Українській Централі при 240 Гови Аве. Проситься чл. прибути і вирівняти залеглі вкладки. — Управа.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Річні збори С-ва Пресв. Марії — 112 Відд. в кафетерії св. Йосафата при State Rd., Parma, Ohio по 3-ій Сл. Божій о год. 1:15 по пол. Проситься членство прибути. — Іванна Добрянська — секр.

ЕЛМАЙРА, Н. Й. Річні збори Т-ва І. Франка — 271 Відд. о год. 2-ій по пол. в залі Укр. Амер. Нар. Клюбу. На порядку: вибір нової управи на 1970 р. та делеґатів на 27-му конвенцію УНС. Проситься обов'язково вирівняти чл. вкладки. — А. Теплюк, гол., П. Німець, кас., І. Чопко, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. Річні збори Т-ва Запор. Січ — 206-ий Відд. о год. 1-ій по пол. в парафіяльній залі, 74 Гаррис Аве. На порядку: звіт Управа, запресяження Управи на 1970 р. роздача плакет 50-літних членів та інші справи. Проситься членство прибути. — В. Кіндефорський.

ПАРМА, Огайо. Місячні і річні збори Т-ва І. Франка — 334 Відд. в залі West Side Federal Savings, 5839 Ridge Rd. на Пармі. На порядку: звіти Управи і Контр. Комісії, вибір нової Управи на 1970 р. і делеґатів на 27-му конвенцію УНС. Проситься чл. прибути. — М. Задерецький, предс., Б. Задорецький, секр.

NEW BRITAIN, Conn. Річні загальні збори Б-ва св. Петра і Павла — 254 Відд. о год. 3-ій по пол. в Укр. Америк. Горож. Клюбі. На порядку: звіт з праці та вибір нової управи 1970 р. — П. Селеман, предс., А. Кобеля, касир, В. Романишин, секр.

РОМ, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Михаїла — 121 Відділ о год. 2-ій по пол. в залі УНДому, 208 Капал вул. Управа на 1970 р.: В. Губаль, предс., В. Чуйко, кас., О. Гадз, секр., М. Фатюн, заст.. Контр. Комісія: Л. Фатюк, гол., В. Іванців, — член. Проситься чл. прибути на збори. — В. Губаль, предс., В. Чуйко, кас., О. Гадз, секр.

БРИДЖПОРТ, Конн. Річні збори Т-ва Укр. Січ — 59 Відд. о год. 3-ій по пол. в УНДомі, 500 Галлет вул. На порядку: звіт Контр. Комісії, дискусія, вибір управи на 1970 р. По зборах — перекуска. Вибір делеґатів та їх заступників на 27 конвенцію УНС в місяці лютому на звичайних зборах Т-ва. — С. Гуменюк, предс., В. Макійчук, кас., Т. Сливінський, рек. секр., М. Галькевич, фін. секр.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СТЕФАН ПОПИК, член 283-го Відд. УНС, Т-ва Запорозька Січ в Обурн, Н.Й. на 61 році життя. Покійний народився 13 лютого 1908 р. в Сиракюзах, Н.Й., а в 1963 році став членом УНСоюзу. Залишив у смутку дружину Олену, сина Роберта, дочку Мері Енн, внучку, двох братів та сестру. Похорон відбувся 5 листопада 1969 р. на цвинтарі св. Йосифа у Флемінґ, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Павло Пироганич, секр.

СИЛЬВЕСТЕР ҐАВКА, член 280 Відд. УНС, Т-ва Збруч в Скрентоні, Па., помер 7 листопада 1969 р. на 48 році життя. Покійний народився 10 квітня 1921 р. в Скрентоні, а в січні 1938 р. вступив в члени УНСоюзу. Покійний залишив у смутку дружину, дочку, 5 сестер і 2 братів. Похорон відбувся 10 листопада 1969 р. на Катедрал цвинтарі в Скрентоні, П.а

Вічна Йому Пам'ять!

Роман Рубльовський, секр.

ЛЮДВИК ПОПІЛЬ, член 221 Відд. УНС, Бр-тва св. Стефана в Чикаґо, Ілл., помер 8 листопада 1969 р. на 53 році життя. Покійний народився 10 березня 1916 року в с. Тлустеньке, пов. Копичинці, Зах. Україна, до ЗСА прибув у 1949 р. і цього ж року вступив в члени УНСоюзу. Покійний залишив у смутку дружину Софію, дочок Анну й Ольгу. Похорон відбувся 11 листопада 1969 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Тарас Шпікула, секр.

ПЕТРУНІЯ ГРИНИК, членка 39 Відд. УНС, Т-ва Українська Січ в Сиракюзах, Н.Й., померла 5 листопада 1969 р. на 78 році життя. Покійна народилася 1891 р. в с. Гайворонка, пов. Підгайці, Зах. Україна. До УНСоюзу вступила в 1938 р. Залишила в смутку синів, дочок, внуків та велику родину Похорон відбувся 8-го листопада на цвинтарі укр. кат. церкви св. Ів. Хрестителя в Сиракюзах, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Іван Пиндус, секр.

КАРОЛЬ СІДЗІНСЬКИЙ, член 122 Відд. УНС, Т-ва ім Т. Шевченка в Таунтон, Масс, помер 2 листопада 1969 р. на 82 році життя. Покійний народився 1886 р. в с. Козина, пов. Скалат, Зах. Україна, до ЗСА прибув в 1911 р., а в 1917 р. вступив до УНСоюзу. Залишив у смутку брата, сестру і кузенів. Похорон відбувся 7 листопада 1969 р. на цвинтарі Мейфлавер в Таунтон, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!

Михайло Попович, секр.

ТАРЗАН, Ч. 6304 Меду противиться знахуреві

Не дозвольте, щоб цей чужинець, Тарзан, затруїв ваші уми, бо в противному випадку кожний з вас — Ґана, Тут і Меду — щезнуть, як щезають ці слабкі камені!

Він дістав два хемікалії, сотнику Дикий Коте, які спричинюють, що щось запалюється і стоплюється. Але не знаю, що вони таке і як він дізнався про них для своїх штучок!

Штучки, Нікко, штучки! Однак вони не можуть задурманити мене! Але я маю більшу силу, аніж ти з своїми „обія" богами й дияволами! Я докажу це!

Боги й дияволи ненавидять тебе, Меду! Ану, докажи, що є інакше!